



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ  
Министър на образованието и науката

**ЗАПОВЕД**

**№ РД 09-4370/29.12.2023 г.**

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет

**УТВЪРЖДАВАМ**

Учебна програма за специфична професионална подготовка по учебен предмет **задължително пиано - теория и практика** за специалност код **2120302 „Музикант-вокалист”** от професия код **212030 „Народно пеене”** от професионално направление код **212 „Музикални и сценични изкуства”**.

**X**

---

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ  
Министър на образованието и науката

**МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**

**У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А**  
**СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА**  
**ПО**  
**ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПИАНО**  
**XI клас**

**УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № РД 09-4370/29.12.2023 г.**

**ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:**

**код 212 „Музикални и сценични изкуства”**

**ПРОФЕСИЯ:**

**код 212030 „Музикант-вокалист”**

**СПЕЦИАЛНОСТ:**

**код 2120302 „Народно пеене ”**

**София, 2023 г.**

## I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Специфичната професионална подготовка в XI клас по учебния предмет **задължително пиано** е предназначена за професия „Музикант-вокалист“, специалност „Народно пеене“ от професионално направление „Музикални и сценични изкуства“.

Учениците придобиват нови знания по отношение на различните тоналности и ладова специфичност, темброва специфика на инструмента пиано, както и формират естетически музикален вкус и позитивно отношение към музикалното изкуство. В учебната програма е включен подходящ инструментален и песенен материал, с овладяването на който се цели въвеждане на учениците в професията. Чрез учебното съдържание по предмета **задължително пиано** обучаемите опознават спецификата на инструмента пиано, неговите технически и интерпретационни дадености и надграждат знания и умения, свързани с бъдещата им професионална реализация.

Образователният процес по **задължително пиано** в XI клас дава възможност за надграждане на пианистичните умения, придобити в X клас и развиват постановката в обхвата на музикалния инструмент.

Въвеждат се нови понятия, развиват се придобити знания и умения, характерни за процеса на свирене на пиано. Учениците се запознават с възможностите за звукоизвличане в регистровата структура на инструмента: в хода на учебната работа се усъвършенстват уменията в индивидуалната работа, концентрацията, самодисциплината и самоконтрола.

Специфичната професионална подготовка по учебния предмет **задължително пиано** е представена тематично, като темите не се разглеждат в задължителна последователност, а предполагат работата по тях да се преплита във всеки урок на принципа на спираловидното развитие на уменията, натрупване на представите и изграждане на понятията. Учебното съдържание е разпределено в 4 (четири) раздела, като в тях се конкретизира броят на учебните часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на всяка учебна година.

## II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

С обучението по учебния предмет се цели:

- развитие на представите, свързани със спецификата на инструмента пиано като неделима част от изграждането на специалността музикант-вокалист по професия „Народно пеене“;
- придобиване на изпълнителски навици и музикално-технически умения и сръчности;
- овладяване на професионални компетентности от обучаемите с цел бъдещата им професионална реализация.

Чрез учебното съдържание се цели:

- да се надграждат знанията, свързани с инструмента пиано.
- да се развие постоянен интерес към звукоизвличането и техническото овладяване на инструмента пиано.
- да се усъвършенства синхронът между двете ръце при музицирането.
- да се овладеят специфични стилови елементи при свиренето на пиано.
- да се търси интерпретаторски прочит при изпълнението на музикални произведения – звукоизвличане, интонация, фразирание, щрихи, темпо.
- да се изпълняват различни произведения в прости и сложни еднородни и разнородни размери.

## III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	Типов учебен план	XI клас		
		Брой учебни седмици	Общ брой часове теория	Общ брой часове практика
1.	Типов учебен план за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение/B2	36	36	36

<b>2</b>	Типов учебен план за професионално образование с разширено изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение/В4	<b>36</b>	<b>36</b>	<b>36</b>
<b>3</b>	Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение/В6	<b>36</b>	<b>36</b>	<b>36</b>

## 1. Препоръчителен брой на учебните часове

<b>№ по ред</b>	<b>НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ</b>	<b>ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН БРОЙ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ</b>
	<b>XI клас</b>	
1. 2. 3. 4.	Звукоизвличане на инструмента пиано Учебно-изпълнителска работа Изпълнителска постановка и практически дейности Овластяване на различни по стил, жанр и трудност пиеси	<b>34</b>
	<b>Резерв учебни часове</b>	<b>2</b>
	<b>Общ брой учебни часове</b>	<b>36</b>

## 2. Раздели и теми

### Раздел 1. Звукоизвличане на инструмента пиано

2.1.1. Апликатура.

2.1.2. Технически параметри в индивидуалното израстване.

2.1.3. Интерпретационна работа - анализи и реализация.

### Раздел 2. Учебно-изпълнителска работа

2.2.1. Развива навици и музикално-изпълнителски умения.

2.2.2. Усвоява различни клавирни фактури.

2.2.3 Усвоява стилови особености на разнообразен музикален репертоар.

### **Раздел 3. Изпълнителска постановка и практически дейности.**

2.3. 1. Усвоява апликатурата и развива технически пианистични умения в практическата работа.

2.3.2. Изгражда интерпретаторски умения.

2.3.3. Транспонира на инструмента познати мелодии.

### **Раздел 4. Овладяване на различни по стил, жанр и трудност пиеси**

2.4.1 Свири различни по стил, жанр с различна степен на трудност пиеси.

2.4.2. Свири вокализми и клавирни акомпанименти.

## **IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ**

В края на обучението ученикът трябва да притежава следните знания, умения и компетентности:

- познава пространствената темброва организация на инструмента пиано.
- развива уменията за пианистична техника, подход към звукоизвличането, фразировката, штрихите и динамичните знаци.
- познава и различава сложни еднородни и разнородни размери.
- развива музикалната памет чрез свирене наизуст на музикалните произведения.
- развива позитивно отношение към музикалното изкуство.

## **V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ**

1. Людмила Варадинова, старши учител в 144. СУ „Народни будители“
2. Маринела Ангелова, старши учител в 144. СУ „Народни будители“
3. Величка Николова – зам.-директор по учебно-творческа дейност в 144. СУ „Народни будители“.